

Monumentnummer*: 530402

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 01 september 2008
Kadaster deel/nr 82996/36

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Wassenaar Wassenaar Zuid-Holland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Wassenaar

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Wassenaar F 11145

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 1: op de bijbehorende kaart aangegeven met nr. 1

HOOFDGEBOUW LANDHUIS Rust en Vreugd gelegen op de gelijknamige historische buitenplaats. Het villa-achtige landhuis is in 1923 ontworpen in opdracht van het echtpaar Van Ommeren-de Voogt in eclectische stijl met Art Deco en Egyptische invloeden door hun huisarchitect S. de Clercq. De Clercq heeft het huis ontworpen in nauwe samenwerking met de heer Van Ommeren. Mogelijk diende een villa in Caïro, die door het echtpaar Van Ommeren -de Voogt tijdens een van hun reizen was gezien, als inspiratie voor het nieuwe landhuis. Oorspronkelijk werd het landhuis alleen in de zomermaanden door het echtpaar Van Ommeren-de Voogt bewoond, echter na enkele jaren werd het de permanente bewoning van het echtpaar. Na de afbraak van het oude landhuis Rust en Vreugd werd het nieuwe landhuis het enige hoofdgebouw van de buitenplaats. In 1936 werd het huis met een overdekt terras met zeven zuilen uitgebreid. In de jaren '90 van de 20ste eeuw werd het huis inwendig en uitwendig gerestaureerd en gerenoveerd door de eigenaar de heer Smeets. Het vrijstaande, deels onderkelderde witgepleisterde pand op een gemetselde, iets vooruitspringende plint is op samengestelde plattegrond opgetrokken en bestaat uit twee bouwlagen onder een plat dak. De iets overstekende dakrand wordt door klossen ondersteund. De gevels kennen een horizontale geleding: cordonlijsten en een fries met cassettes. De vensters in de gevel zijn een omlijst en voorzien van een granieten onderdorpel - deels van louvreliuken voorzien. Er zijn enkele en samengestelde vensters met glas-in-lood in geometrisch patroon; naar binnenslaande ramen, deels met getorste tralies, deels met rolluiken. De vensters zijn voorst van houten of ijzeren schuivende binnenluiken voorzien. De hoofdentree bevindt zich centraal in de voorgevel die naar het park is

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gekeerd en wordt geflankeerd door een risalerend bouwdeel met twee vensters op de begane grond en een drietal smalle, gekoppelde vensters op de verdieping. Een gebogen granieten trap met geïntegreerde bloembakken geeft toegang tot de dubbele houten toegangsdeur met cassettes geflankeerd door een venster en gesitueerd onder een luifel die door gietijzeren zuiltjes wordt ondersteund. Direct boven de luifel, onder de waterlijst, een vensterstrook ter verlichting van de hal en op de verdieping een loggia met pijlers voorzien van een kapiteel met gestileerde bladmotieven; achter de loggia drie getoogde vensters. De zijgevels zijn met latere eenlaagse bouwvolumes uitgebouwd; aan de rechterzijde een tweede (diensten)entree onder een luifeltje. De achtergevel met terras aan de vijverzijde wordt geleed door grote pilasters over beide woonlagen en is versierd met allegorische beeldhouwwerken die de vier jaargetijden symboliseren. De gevel kenmerkt zich door een centraal uitgebouwde serre met afgeschuinde hoeken en gedekt door een koepelvormig koperen dak; daarboven een balkon. Verder is de gevel voorzien van grote raampartijen. Voor de gehele gevel ligt een granieten terras met een dubbele trappartij naar de tuin toe. In het INTERIEUR voorzieningen aangebracht om tegemoet te komen aan de extreme veiligheidseisen van de heer Van Ommeren, zoals het aanbrengen van een ijzeren rooster en ijzeren binnendeuren tussen de verbindingsdeuren naar de woonkamer. Een opvallend element vormt voorts de radiatorkasten, die in het hele huis voorkomen. De radiatorkast in de eetkamer is tevens bedoeld om borden warm te houden. Aan weerszijden is deze uitgevoerd in neo-stijl met laden en openslaande deuren, waarin smeedwerk met een uitgezaagd decoratief patroon. Verder is in het vrijwel geheel gaaf bewaard gebleven interieur onder meer van belang: de symmetrisch ingedeelde plattegrond met een dominante entreepartij en 'hall' met tochtportaal aan de achterzijde. Aan de achterzijde van het huis zijn de spreek/wachtkamer en dienstvertrekken gesitueerd. Aan de representatieve tuinzijde bevinden zich de woonvertrekken. In het entreeportiek twee tuinbanken, die tezamen met de tuinbank in het park (complexonderdeel 15) één ensemble vormen. In de 'hall', die het hart vormt van het huis, een rijk gedecoreerde 17de-eeuwse schouw, bestaande uit natuurstenen kariatiden die de eiken schouw dragen. De schouw vertoont voorts een haardplaat en terracotta haardtegels met wapens in bas-reliëf. In de 'hall' een eiken panelen-lambrisering en rode tegelvloer, die zich voortzet in de garderobe, het tochtportaal en de toiletruimte. Ook hier bevinden zich de originele wand- en vloertegels in Art-decostijl. Het plafond van de 'hall' heeft een balkenzoldering en daklicht in glas-in-lood. In het diensttrappenhuis de originele tegels, afwisselend zwarte en witte marmeren optredes. Oorspronkelijk was de eetkamer voorzien van een 17de-eeuwse betimmering met een bijzondere 17de-eeuwse goudleer wandbespanning. De interieurkamer werd in 1921 door Ph. Van Ommeren bij Mak in Amsterdam aangekocht, gerestaureerd en op maat gemaakt voor Rust en Vreugd. Het interieur was afkomstig uit een huis in Dordrecht (Voorstraat 282 en later overgeplaatst naar Prinsenstraat 53) en is in 2001 terug verhuisd naar Dordrecht naar het patriciërshuis Simon van Gijn. Het plafond aan de raamzijde is deels uitgevoerd met cassettes en uitkragend bloemmotief. Ook het tropische hout toegepast in de studeerkamer was door Van Ommeren besteld en werd onder diens instructie door De Clercq verwerkt. De studeerkamer is in Neo-Queen-Annestijl uitgevoerd met rondom doorlopende lambrisering, waarin ook radiator- en andere kasten zijn opgenomen. De kamer vertoont een rijk uitgevoerd stuc-plafond met kooflijst, voorzien van guirlandes. Dit laatste motief komt ook voor in de marmerschouw en haardplaat. De glasdeuren zijn uitgevoerd met ruiten in een geometrisch patroon. De woonkamer heeft een stuc-plafond, deels met oriëntaals ster motief, oorspronkelijke plafonnière lambrisering in Neo-Queen-Annestijl, waarin opgenomen zeer grote vaste kast met glasdeuren. Tussen de zitkamer en de erker een rolluik met katrol. De loggia is voorzien van zuilen met kapitelen in gestileerd lotusmotief. In één van de kapitelen de signatuur "PVO". In de loggia een door de heer Smeets ingemetseld tegeltableau, dat door het personeel aan de heer Van Ommeren is aangeboden na de totstandkoming van het huis en dat het huis laat zien zoals het in eerste instantie is gerealiseerd. In het hele huis, met uitzondering van de werkkamer, zijn de originele plafonds (allen gestuct in verschillende individuele motieven) en vloeren (zowel parket, als tegels in oorspronkelijke patronen) bewaard gebleven. Aan de achterzijde van het huis bevinden zich terrassen met de oorspronkelijke zwart-witte tegels, gelegd in een geometrisch patroon. Borstwering en plint zijn opgetrokken met kantstaand baksteen, handvorm gesinterde steen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

LANDHUIS van de historische buitenplaats Rust en Vreugd is van algemeen belang wegens architectuur- en cultuurhistorische waarde

- als representatief voorbeeld van een vroeg-20ste-eeuwse villa-achtig landhuis, naar ontwerp van S. de Clercq;
- vanwege de gaafheid van het huis in hoofdvorm, materiaalgebruik en detail;
- vanwege de architectonische vormgeving in eclectische stijl met Art Deco invloeden;
- voor het oeuvre van de architect;
- vanwege het gaaf bewaarde interieur;
- vanwege de markante ligging binnen de historische tuin- en parkaanleg;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument